

ONZE

Zoals elke grote onderneming, heeft de NMBS haar eigen cinemafotografische dienst. Deze dienst bestaat uit drie afdelingen : de fotografische afdeling, de « microfilm » -afdeling, en de cinemafotografische afdeling.

DE FOTOGRAFISCHE AFDELING

Deze afdeling werd een dertigtal jaren geleden opgericht om vooral en aanvankelijk althans, ter plaatse, bepaalde documenten te reproduceren. Toen de fotocopic gaandeweg een ruimer toepassingsgebied vond, werd ze een van de belangrijkste activiteiten van deze dienst, tot ze, als gevolg van de mechanisering en de automatisering van de technieken, een afdeling van de drukkerij van de NMBS werd.

Van dan af werden de fotografen en hun materieel voor publicitaire doeleinden aangewend : het betrof hier inzonderheid opnamen van materieel en spoorweginstallaties, waarvan dan affiches, prentkaarten en foto's gemaakt werden.

In 1967 ging de afdeling over naar de Algemene Directie, waar ze, sedertdien, ter beschikking staat van alle diensten van de Maatschappij.

Nu zou er, bij voorrang, aandacht besteed worden aan de uitrusting en de produktiviteit die snel aangroeide dank zij het aanwenden van automatische ontwikkelingstoestellen.

Bij zijn oprichting heeft de fotografische dienst aanzienlijke hoeveelheden negatieven geërfd, waarvan sommige nog dateren van het midden van de 19de eeuw. Deze verzameling werd verder nog aangevuld met reproducties, afkomstig van andere diensten, bibliotheken en musea. Onze fotografische afdeling is aldus een ware bron van documentatie geworden voor persmensen en verzamelaars die wat meer willen weten over de eerste stoomtrein, de Brusselse paardetram, de prentbriefkaarten van het centrum van de hoofdstad zoals die er voor 14-18 uit zag, beelden van ons net na de vernielingen van de twee wereldoorlogen en dies meer. Zo werden, bijvoorbeeld, de meeste foto's die de brochure « Onze onvergetelijke sto-

mers » illustreren, uit deze archieven opgediept.

Natuurlijk kan de fotografische afdeling eveneens — door bemiddeling van de persdienst — elke aanvrager (o.m. de dagbladders) foto's bezorgen van materieel, spoorweginstallaties en actualiteiten : reportages van officiële ingebruiknemingen, plechtigheden, bezoeken van prominenten, die het leven van het spoor kleur bijzetten.

De technische directies bedienen zich eveneens van de fotografie bij de opleiding van hun personeel ; zo worden er bijv. bij de beroepsopleiding van de treinbestuurders (signalisatie, materieel, enz...) diapositieven aangewend. Voor 't ogenblik wordt er een voorraad diapositieven aangelegd, bestemd voor de scholing van het nieuw aangeworven personeel van de beweging.

Onder de andere activiteiten mogen verder wel vermeld worden de technische foto's bestemd voor bepaalde diensten en werkplaatsen. Verscheidene centrale werkplaatsen catalogiseren de reservestukken met behulp van een fotografisch systeem.

CINEFOTOGRAFISCHE DIENST

Ook de rechtskundige dienst doet een beroep op de fotografie om zijn argumenten kracht bij te zetten wanneer er over een of andere situatie getwist wordt (ongevallen, domein van de spoorweg, enz.).

Terloops mag hier wel gezegd worden dat de fotografische dienst de voornaamste leverancier is van de illustraties die verschijnen in de tijdschriften « Het Spoor », « Le Rail », alsook in andere publikaties van de NMBS (bijvoorbeeld het verslag aan de Algemene Vergadering).

Een laatste detail : de reproductie van de eerste Belgische trein, die het restaurant van het gebouw in de Franckrijksstraat versiert, is het werk van de fotografische afdeling.

DE « MICROFILM »-AFDELING

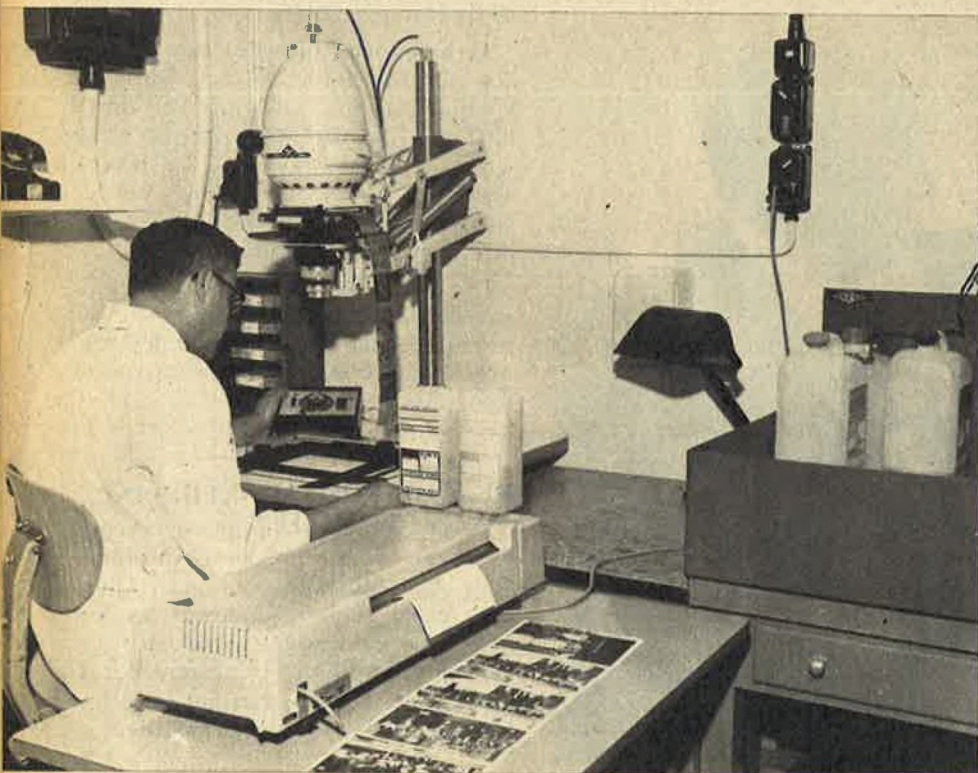
De cinefotografische dienst beschikt over een uiterst moderne installatie voor het afmaken van microfilms. Zeer grote plans (gaande tot het formaat AO) kunnen gefotografeerd worden op microfilms die achteraf bevestigd worden in mechanografische kaarten welke dan geklasseerd worden.

ONZE CINEFOTOGRAFISCHE DIENST

Automatische vergroting

De dienst beschikt bovendien over een uiterst snelwerkend ontwikkelings toestel waarmee, in twee minuten, een gebruiksklare film kan worden afgeleverd, ongeacht of het films van 35 dan wel van 16 mm betreft.

Op het ogenblik werkt de « microfilm »-afdeling hoofdzakelijk voor de dienst 33 van Directie B, maar het is duidelijk dat deze techniek welke van groot nut is voor alle organismen die archieven bijhouden, nog heel wat andere toekomstmogelijkheden te bieden heeft.

DE CINEMATOGRAFISCHE AFDELING

Ze is de jongstgeborene van deze dienst. Haar activiteiten bestrijken het terrein van de informatie, de propaganda, de publiciteit en dat van de didactiek. Ze is een onontbeerlijk instrument voor een onderneming die, zoals de onze, de vooruitgang op de voet wil volgen.

De afdeling maakte haar « maiden-trip » met een propagandafilm over het goede onthaal, bestemd voor het personeel dat met de cliënteel in aanraking komt. Voor de realisatie ervan dienden heel wat moeilijkheden te worden overwonnen : de praktische ervaring was vrijwel onbestaande en de dienst bezat geen eigen materieel ; de hele apparatuur diende gehuurd te worden en een schare liefhebbers-acteurs, allen spoor mannen, verleenden aan dit werk hun welwillende en enthousiaste medewerking.

De microfilm

Van haar kant heeft de Directie MA spoedig het belang begrepen van de cinematografie bij de beroepsopleiding van de treinbestuurders. Met dat doel werden reeds talrijke films gerealiseerd : het gefilmde beeld van de lijn gaat gepaard met een omstandige commentaar. Een « kijktafel » zorgt voor een eenvoudig gebruik. Bovendien biedt het systeem de mogelijkheid de moeilijkste passages « opnieuw te bekijken », wat zeer belangrijk is.

Deze didactische methode, welke enig is in haar soort, blijkt uiterst doeltreffend te zijn. Naar ons weten is de NMBS de eerste die ze toepast.

Bovendien werden er documentie-, propaganda- en andere films over de beroepsopleiding gedraaid, bijv. over de laatste stoomlocomotief, de elektrificatie van de lijn Luik-Namen, de gebruikswijze van computers te Stoc-kem en te Ronet, de moderne vernieuwingsmethodes van de dwarsliggers en de bouw van de containerterminal te Zeebrugge.

BESLUIT

Uit onderhavig overzicht moge blijken hoezeer de cine-fotografische dienst zich aan de huidige noodwendigheden heeft moeten aanpassen !

Aarzel niet een beroep te doen op zijn diensten 'of op zijn raadgevingen ! Een vakbekwame en toegewijde ploeg zal je graag van dienst zijn.

M. LEYS

